

د اسلام لومړنی خليفه،

جليل القدر صحابي،

ابوبکر صدیق رضي الله عنه

مبارک سيرت

د خپرو لو شميره: (۱)

Ketabton.com

ليکوال: حبل الله (المتين)

کال: ۱۳۹۸ لمريز



کتاب پڙندنه:

نوم: ----- د ابوبکر صدیق (رضي الله عنه) سيرت.

ليکوال اور اټولوونکی: ----- جبل الله (المتين).

ژباړن: ----- خپله ليکوال.

ټايب: ----- جبل الله (المتين)

ډيزاين او PDF: ----- N. RASOOLI

کال: ----- ۱۳۹۸ هجري لمريز

د خپرولو شميره: ----- (۱)

فهرست

عنوان:	صفحه
د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت لمړئ برخه:	(۱)
د حضرت ابوبکر صدیق رضي الله عنه اسلام:	(۱)
د عبدالله بن عثمان يا ابوبکر رضي الله عنه د سيرت مبارک دوهمه برخه:	(۲)
د ابوبکر الصديق القاب:	(۲)
اول لقب صديق:	(۲)
د ابوبکر رضي الله عنه دوهم لقب:	(۳)
د ابوبکر الصديق رضي الله عنه د سيرت مبارک دريمه برخه:	(۴)
د ابوبکر رضي الله عنه دريم لقب عتيق دی:	(۴)
د ابوبکر الصديق رضي الله عنه د سيرت مبارک څلورمه برخه:	(۵)
د ابوبکر رضي الله تجارت:	(۵)
د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۵) برخه:	(۷)
ابوبکر الصديق رضي الله عنه د سيرت مبارک شپږمه برخه:	(۹)
د رسالت اولني قبلوونکي اوه کسان:	(۹)
د ابوبکر الصديق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۷) برخه:	(۱۱)
د ابوبکر الصديق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۸) برخه:	(۱۲)
د ابوبکر بن ابو قحافه رضي الله عنهما د سيرت مبارک (۹) برخه:	(۱۳)
د ابوبکر بن ابو قحافه رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۰) برخه:	(۱۵)
د ابوبکر بن ابو قحافه رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۱) برخه:	(۱۷)
د ابوبکر رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۲) برخه:	(۱۹)
د ابوبکر رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۴) ديارلسمه برخه:	(۲۰)
د ابوبکر رضي الله عنه د خلافت موضوع:	(۲۰)
د ابوبکر رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۴) برخه:	(۲۲)
د ابوبکر رضي الله عنه د سيرت مبارک پنځلسمه برخه:	(۲۲)
د ارتداد مهمه برخه:	(۲۲)

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت (۱) برخه.

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه اسلام:

ابوبکر رضي الله عنه، اصلي نوم عبدالله، د پلار نوم ئې قحافه او د مور نوم ئې أم خيرؤ. ابوبکر رضي الله عنه له وړوکتوب څخه د رسول الله صلى الله عليه وسلم دوست ؤ؛ ډيرزيات غيرتمند، امانتدار، بهادر او رحم دله انسان ؤ، د تجارت کاروبار ئې کولو او نسب ئې هم د رسول الله صلى الله عليه وسلم سره څو پښته بعد يو ځای شوی دی، کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم په نبوت مبعوث شونو اولنی دعوت ئې په نارینوؤ کې ابوبکر رضي الله عنه ته ورکړ، بې له تردیده ئې قبول کړ، او د اولني مسلمان اعزاز ئې حاصل کړ، کله چې د مسلمانانو تعداد ۳۹ تنو ته ورسید، نو ابوبکر رضي الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلم ته وفرمائيل، چې غواړم خپل اسلام د خلکو منځ کې اعلان کړم، خو رسول الله صلى الله عليه وسلم منع کړ، چې څوک دې د دفاع طاقت نه لري تکلیف به درته ورسیري، خو ابوبکر رضي الله عنه بیا اسرار کولو، چې اخير رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته اجازه ورکړه او بیت الله شريف ته ئې تشریف یووړ او هلته ډيرزيات مشرکین ناست وه او ابوبکر رضي الله عنه ورته خطبه شروع کړه دا په اسلام کې اولنی خطبه وه، مشرکینو اول سر کې ورته ښه په غور غوړ نیولی ؤ، خو چې کله ابوبکر رضي الله عنه د اسلام را وړلو اعلان وکړ؛ نو عتبه ابن ربیععه چې د قریشو سردار ؤ د وهلو امر یې ورکړ؛ نو مشرکین لکه د کارغانو په شان ور باندې را ټول شول او ډيرزيات ئې وواهه تر څو چې بې هوښه شونو هغوئ پریښود، دې وخت کې د ابوبکر رضي الله عنه قوم بنو تمیم خبر شول او هغوئ پورته کړ او خپل کور ته ئې ورسولو، کله چې د ده قوم د ده تشویش ناک حالت ولید او یقین ئې راغی چې د بچ کېدلو نه دی نو بیت الله شريف ته راغلل او اعلان ئې وکړ، که چېرې ابوبکر (رض) وفات شو مونږ به ئې بدله کې عتبه ابن ربیععه قتلوو (وژنو) څو وخته ئې همدا اعلان وکړ، خو چا جواب ورنه کړ، بیرته د ابوبکر رضي الله عنه کور ته راغلل چې د ده حالت وگوري، نو دې وخت کې ابوبکر رضي الله عنه لږ هوښ کې راغی نو اولنی پوښتنه ئې دا وه چې:

رسول الله صلى الله عليه وسلم څنگه دی؟

کله چې ئې قوم دا خبره وا وریده نو له ډیرې غصې پورته شول او ولاړل فقط د مور نه ئې د ده والدي ته وویل: ده ته د خوراک بندوبست وکړه، کله چې هغوئ ولاړل نو مور ئې ورته د خورلو له پاره څه راوړل خوه ئې له خورلو انکار وکړ او مور ته ئې وویل: ما ته د رسول الله صلى الله عليه وسلم معلومات راوړه، مور ئې ورته وویل: زه څه خبره یم چې چېرې او څنگه دی؟ ابوبکر رضي الله عنه ورته وفرمائيل: چې د عمر رضي الله عنه خور أم جمیل کړه ورشه له هغې څخه پوښتنه وکړه، مور ئې د شپې آخیره برخه کې چې لارې او کوڅې له خلکو خالي شوې وې هلته ولاړله او ورته وئې وویل: ابوبکر رضي الله عنه د رسول الله صلى الله عليه وسلم معلومات غواړي، هغې ورته وویل: زه څه خبره یم چې هغه به چېرې او څنگه وي؟ خو که ماته اجازه وي زه به د ابوبکر رضي الله عنه لیدلو ته در سره ولاړه شم هغې دا خبره خوښه کړه او کور ته ئې له ځان سره را وستله، ابوبکر رضي الله عنه ترې د رسول الله صلى الله عليه وسلم پوښتنه وکړه:

*** د ابوبکر صدیق رضي الله عنه مبارک سيرت ***

أم جميل ئې د مور طرف ته په سر اشاره وکړه چې مور دې اوري هغه مسلمان نه ده! ابوبکر رضي الله عنه ورته وويل: له هغې مه ډارېږه نو أم جميل ورته وفرمائل: هغه د ارقم په کور کې له نورو مسلمانانو سره دی! نو ابوبکر رضي الله عنه قسم وکړ، چې تر هغې به هيڅ خوراک څښاک ونه کړم چې ليدلی مې نه وي، نو د ابوبکر رضي الله عنه مور بلې شپې ته انتظار وکړ، تر څو لارې او کوڅې له خلکو خالي شوې، نو ابوبکر رضي الله عنه ئې له لاسه ونيو او د ارقم رضي الله عنه کور ته ئې بوتلو، نو سمدستي ئې رسول الله صلی الله عليه وسلم غيږ کې ونيولو او دواړو ډير زيات وژړل او ورسره ټولو نارينه او زنانه صحابو هم وژړل، نو له دې وروسته ابوبکر رضي الله عنه رسول الله صلی الله عليه وسلم ته وفرمايل:

يا رسول الله صلی الله عليه وسلم زما مور شريفې ته دعا وکړه چې مسلمان شي!

نو رسول الله صلی الله عليه وسلم اول دعا وکړه بيائې دعوت ورکړ، چې هغې دعوت قبول کړ او مسلمان شو.



د عبدالله بن عثمان يا ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۲) برخه.

د ابوبکر الصديق القاب.

اول لقب صديق، کل چې رسول الله صلی الله عليه وسلم، معراج نه بيرته تشریف راوړ او خلکو ته ئې اظهار وکړ، بعضي کسان ابوبکر رضي الله عنه ته ورغلل چې ستاسې ملگری خو وائې چې زه اسمانونو ته ختلی وم، عجيبه نه ده يوه شپه کې تلل او راتلل؟
نو ابوبکر رضي الله عنه ورته وفرمايل: که هغه داسې ويلي وي زه يې تصديق کوم چې رښتيا دي، نو له دې وروسته په صديق مشهور شو بله وجه يې داده.

انس رضي الله عنه فرمائې: چې رسول الله صلی الله عليه وسلم د صحابؤ (رضي الله عنهم) سره احد غره ته وختلو ابوبکر رضي الله عنه، عثمان رضي الله عنه او عمر رضي الله عنه ورسره وو، غرپه خوځيدو (ښوريدو) شو.

رسول الله صلی الله عليه وسلم ورته وفرمايل، ودرېره تا باندي نبي صلی الله عليه وسلم، صديق رضي الله عنه او شهيدان ولاړ دي يعنې دغه درې واړه يې ياد کړل.
د دې لقب بل دليل.

عبدالله ابن عمر رضي الله عنه فرمايې، چې موږ د يرموک غزوه وگتله نو مونږ هلته داهل کتابو کتابونه وموندل چې هغه کې يې د اخيري نبي صلی الله عليه وسلم سره د هغه ملگری نوم صديق ليکلی ؤ.

د صديق د نوم عموما بل فضيلت.

په قرآن کریم کې نبيانو پسې صديقين ذکر شوي دي.

د ابوبکر رضي الله عنه دوهم لقب.

صاحب: يعنې ملگری

د سورت التوبة ۴۰ آیات کې الله جل جلاله ورته صاحب ذکر کړې دی.

دا لقب به رسول الله صلی الله علیه وسلم هم ډیر ذکر کولو.

« طلحه بن عمر رضي الله عنه فرمایي: چې مونږ رسول الله صلی الله علیه وسلم ته خوراک د نشتوالي شکایت وکړ!

نور رسول الله صلی الله علیه وسلم راته وفرمایل: په ما او ملگری مې تقریبا اتلس ورځې داسې راغلي چې غیر د تورشې میوې څخه بل خوراک مونه دی موندلی.

د صاحب يعنې ملگری د لقب بل دلیل.

ابوهریه رضي الله عنه فرمایي: چې یو وار د ابوبکر رضي الله عنه او عمر رضي الله عنه تر منځ لفظي شخړه راغله او ابوبکر رضي الله عنه ورته کومه خبره وکړه خو بیا پنبسمانه شو او معافي یې ترې وغوښته خو عمر رضي الله عنه ورته وویل، نه دی معاف کوم نو مونږ رسول الله صلی الله علیه وسلم سره ناست وؤ

چې ابوبکر رضي الله عنه لنگ تر پندېو را پورته کړ او په منډه را روان دی.

نور رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمائل: ستاسې ملگری چا سره شخړه کړې ده.

نو چې کله راوړسید وېې ویل:

یا رسول الله صلی الله علیه وسلم ما سره عمر رضي الله عنه لفظي شخړه وکړه بیا ما ترې معافي وغوښته خو هغه معاف نه کړم، نور رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وفرمایل، الله جل جلاله دې معاف کړه، دې وخت کې عمر رضي الله عنه پنبسمانه شو او د معافي غوښتلو له پاره د ابوبکر رضي الله عنه کور ته ورغې هغوی ورته وویل: هغه رسول الله صلی الله علیه وسلم سره دی، نو په منډه راغی، نو کله چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ولید مخ مبارک یې له غصې لکه انار سور شو.

کله چې عمر رضي الله عنه را ورسید، نو د رسول الله صلی الله علیه وسلم مخې ته یې گوندې ولگولې او وېې ویل:

یا رسول الله قسم په خدای جل جلاله زه په غلطه وم، نور رسول الله صلی الله علیه وسلم دوه واري وویل: تاسو زما ملگری ولی خفه کوئ تاسې زه شپلم ده ځای را کړ، تاسې وهلم، ده مې دفاع کوله، تاسې ولې ترې نه غلي کیږئ؟

بیا رسول الله صلی الله علیه وسلم دواړه سره پخلا کړل.

له دې نه د ابوبکر رضي الله عنه د دوه القابو ثبوت او لوړ مقام ثابت شو، بل د یو بل د معاف کولو له پاره ترغیب دی که بل هم په غلطه وي معافي ترې وغواړي.

د ابوبکر رضي الله عنه د حبشې د سفر په نیت وتل او نورې مهمې زړه را ښکونکې پېښې هم راتلونکې دي:



* سيرت ابن هشام جلد اول باب خلفاء الراشدین

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سیرت مبارک (۳) برخه.

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه دريم لقب عتيق دی.

د ابوبکر رضي الله عنه يو نوم د جاهليت په زمانه کې هم عتيق و خلکو به د ده د ډيرو خوبيانو په وجه ورته دا نوم اخست، هغوی ترې دا معنی اخیسته چې مخ يې د شرم او عار نه په آمان دی، خوبيا په اسلام کې هم ورته همدا نوم آخستل کیده.

د عبد الله ابن زبیر رضي الله عنه نه روایت دی: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به ورته عتيق وایه.

د عایشې رضي الله عنها نه روایت دی: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د صحابو سره زما د کور په انگرې کې ناست و او زه دننه وم زما پلار تشریف راوړ، کله چې را ښکاره شو؛ نور رسول الله صلی الله علیه وسلم وفرمایل: که تاسې غواړئ داسې نفرو گورئ چې د دوزخ نه ازاد وي، نو ابوبکر رضي الله عنه دی، د عتيق کلمه يې ورته واخسته.

حبیشه رضي الله عنه فرمایي: چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به ابوبکر رضي الله عنه ته ویل: چې د عتيق او صدیق نوم الله جل جلاله درته غوره کړی دی.

کله چې ابوبکر رضي الله عنه د کفارو د وهلو نه لږوغ شو بیا به بیت الله شریف ته تللو او هلته به يې عبادت کولو، خو د ده تلاوت او لمونځ کې دومره خوږوالی و او ژړل به يې چې د مشرکینو نارینه او ښځې به ورته ودریدل او فکر به ورته وړي وو، چې دا دین حقیقي دین دی، خو د مشرانو له ویرې به چپ وو، خو مشرکینو به ځوانانو ته ویل: چې مه يې پرېږدئ چې عبادت وکړي نو هماغه و چې ابوبکر رضي الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته ویل: زه له دی وطن بل ځای ته ځم دلته له عبادت خوږدونه نه شم اخستی او رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته حبشي ته د تللو اجازه ورکړه، نو په همدې نیت له کوره ووتلو، لاره کې یو قوم باندې تیریده چې (برک غماد) علاقه وه د هغه قوم مشر ابن الدغنة ورته په مخه ورغی، او از يې وړ باندې وکړ: ابوبکر (رضي الله عنه) چیرته پخیر؟ ابوبکر رضي الله عنه ورته په غمجن او از باندې وویل: خپل قوم له مکې را وشړلم.

ابن الدغنة وویل: ستا قوم هغه څوک را شړي چې د غریب سره مرسته کوي؟

کونډې او یتیمان پالي، مظلوم له ظالم ژغوري، درواغ نه وایي، د ښه نسب خاوند دی، نه دا نه شي کیدای راځه بیرته واپس شه زه امن در کوم او له لاس يې ونیوللو، بیرته مکې ته راغلل. لومړی ابن الدغنة بیت الله شریف کې اعلان وکړ: چې ما ابوبکر رضي الله عنه په امن کړی، بیا د مکې د سرسختو مشرکینو په کورونو وگرځیدو، ټول يې خبر کړل چې که هر چا ابوبکر رضي الله عنه ته نقصان ورسولو خیر يې نشته، ټولو د هغه خبره ومنله خو یو شرط يې کېښود چې حرم شریف کې به عبادت نه کوي کور کې به خپل لمونځ او تلاوت کوي، نو ابن الدغنة ابوبکر رضي الله عنه ته وویل، همدا سې وکړه نو ابوبکر رضي الله عنه د خپل کور په ساحه کې وړوکی مسجد ځان ته جوړ کړ، هلته به يې عبادت کولو، خو دومره ښکلي او از باندې به يې تلاوت کولو چې ډیر مشرکین به يې لیدو ته

*** د ابوبکر صدیق رضي الله عنه مبارک سیرت ***

ودریدل او ویل به یې: والله چې دغه دین حق دی؛ خوله ویرې یې اظهار نه شو کولای، اخیر مشرکینو ته دا کار سخت تمام شو چې که همداسې ډلې ډلې خلک دده تلاوت اوریدو ته ودریرې؛ نو شاید ټول اسلام قبول کړي، نو ابن الدغنة ته ورغلل چې ته ورته ووايه چې یو چیرې پته ځای کې عبادت وکړي نژدې ده چې د ټولې مکې خلک خراب کړي زموږ خلکو خپل کارونه پرینسي دي دده لیدلو ته ولاړوي، نو ابن الدغنة راغی ورته یې وویل: یا ابوبکره (رضي الله عنه) یا خو ته خپل عبادت چیرته پته کوه یا زه درنه خپل امن بیرته اخلم چې دوی هر کار در سره وکړي، نو کوي به یې.

ابوبکر رضي الله عنه ورته وفرمایل، ته دی خپل امن بیرته واخله زه فقط د خپل رب جل جلاله نه امن غواړم زه عبادت نه شم پرینسودای، نو هغه ترې خپل امن بیرته وخست او ابوبکر رضي الله عنه بیا تکلیفونه گالل په ځان ومنل.

ابوبکر رضي الله عنه فرمایې: ما جاهلیت کې هم شراب نه دي چنبلي، د بتانو عبادت مې نه دی کړی، زنا، سود او دوکه مې نه ده کړې، درواغ مې نه دي ویلي.

فرمایې: چې یوه ورځ د جاهلیت په وخت کې پلاراته وویل: چې فلاني بتخاني ته مې ورسوه، هغه پوند و ما ډیرې بهانې ورته وکړې؛ خو هغه مجبور کړم کله چې مې بوتلو نو هغه په خپل کار مشغول شوه یو غټ بت ته ورغلم ورته مې وویل، وږی مې د خوراک له پاره کوم څه راکړه خو جواب یې رانه کړ، بیا مې ترې جامې وغوښتلې چې جواب یې رانه کړ، نو یوه غټه تیره (ډبره) باندي مې په دې مخ وويشتلو او بل (پر) مخ راپریوتلو، نو فرمایې ما چې د شام د تجارت سفر کې کوم خوب لیدلی و ډیر په بې صبري سره د هغه رښتیا کیدو ته په تمه وم.

د شام سفر او داسې نورې زړه راښکونکې پیښې مه هیروئ.



د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سیرت مبارک (۴) برخه.

د ابوبکر صدیق رضي الله تجارت

ابوبکر رضي الله عنه د اسلام نه وړاندې هم تجارت کولو د بعثت په کال د تجارت له پاره شام ته تللی وو، هلته یې خوب ولید، چې سپوږمۍ له خپل ځایه را روانه شوه او ټوټه ټوټه شوه او د مکې والا په کورونو باندي را پریوته او ټوټې یې بیرته سره یو ځای شوي او بیرته خپل مکان ته ولاړه، خو یوه برخه چې دده په کور را پریوتې وه پاته شوه نو د خوبه را پورته شو او زیات تشویش کې شو، چې کومه پیښه نه وي شوي او زما کور ته کوم نقصان ونه رسیږي، همدې حالت کې هغه راهب یا د یهودو عالم ورپه یاد شو چې هلته و په بیره هغه ته ورغی او خوب یې ورته تیر کړ، د خوب په اوریدلو سره د راهب مخ باندي د زیاتې خوشحالی اثرات را ښکاره شول او ورته یې وویل: ته له کوم ځایه راغلی یې؟

ابوبکر رضي الله عنه ورته وویل: له مکې څخه!

راهب په نسب څوک یې؟

ابوبکر رضي الله عنه وويل: بنو عبد مناف!

راهب په قوم څوک يې؟

ابوبکر رضي الله عنه قريش!

راهب ورته وويل: تاسو کې اخيري رسول صلى الله عليه وسلم، همدا اوس مبعوث کيدونکی دی او هغه سپوږمۍ همدا ده او ته به يې وزير يې پام کوه د هغه ملگرتيا کې سستي ونه کړې!

کومه ټکړه چې ستا کور کې پاتې شوې ده، هغه اسلام دی، پس له دې ابوبکر رضي الله عنه خپل سفر را لند کړ او په ډيره ناقراری را روان شو او دی (رضي الله عنه) سوچونو (فکرونو) اخستی وو، دا نبي صلى الله عليه وسلم به څوک وي؟ کوم سردار به وي؟

نه نه سردار يا قومي مشر نه شي کيدای، هغوی خود بتانو عبادت کوي، سلگونه کلونه يې يو تر بل د بنمنۍ تازه ساتلې، داسې خلک د الله جل جلاله رسول نه شي کيدای هغوی خو لورگانې (لونې) ژوندئ ښخوي، مالدار يې په غريب ظلمونه کوي، درواغ وايي شراب خواره دي، نه نه داسې خلک نبي صلى الله عليه وسلم کيدای نه شي بيا يې فکر وکړ، چې په ځوانانو کې به نبي پيدا شي؟ خو ځوانانو کې به داسې وړ شخص کوم يو وي؟

همدې فکرونو کې د مکې اطرافو ته را ورسيد او داسې يې محسوس کړل چې ضرور کومه پيښه شوې ده، ايا کوم مشر به مړ شوی وي؟ ټول خلک پریشانه ښکاري يا ربه خیر کړې، تر ټولو لومړی ابوجهل ملعون مخ ته ورمنده کړه ورته يې وويل: عتيقة خبر نه يې؟

ابوبکر رضي الله عنه له څه شي نه؟

ابوجهل! هغه ستا د وړوکوالي یتیم ملگري، خو نوې نوې خبرې شروع کړي،

ابوبکر رضي الله عنه کوم يو يادوي؟ ژر کوه خبره خلاصه:

ابوجهل ملعون هغه د عبد الله زوی يادوم!

يو دم د ابوبکر رضي الله عنه هغه خوب را ياد شو.

ابوبکر رضي الله عنه وايه څه يې ويلي دي؟ ابوجهل! هغه وايي ماته جبرائيل (ع) وحي راوړې زه تاسو ته نبي صلى الله عليه وسلم را ليږل شوی يم:

ابوبکر رضي الله عنه نو تاله هغه څخه په دې څلويښتو کلونو کې کوم درواغ خبره اوريدلې؟

ايا مونږ کې په آمين مشهور نه دی؟

ابوجهل: هو آمين خودی خو داسې نا اشنا خبرې کوي وايي د بتانو عبادت پرېږدئ نو مونږ دا کار کولای شو؟

ابوبکر رضي الله عنه ښه مخه مې پرېږده چې کور ته ولاړ شم.

ابوجهل: نو ته پکې څه وايې؟

ابوبکر رضي الله عنه: پرېږده چې کور ته ولاړ شم.

* حكاية الصحابة جلد اول، سيرت ابن هشام جلد دوهم

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۵) برخه.

ابوبکر رضي الله عنه چې کله له ابوجهل څخه رخصت شو نو خپله سورلی يې په ډيره تيزی سره خپل کور طرف ته روانه کړه د مکې ماشومانو مخکې ترينه منډې کړې او وړوکې عائشه رضي الله عنها او پيغله اسماء رضي الله عنها يې د پلار په راتگ خبرې کړې هغوی دواړه ورته استقبال ته راوتلې وې، له خوشحالی په جامو کې نه ځایدي.

دې وخت کې ابوبکر رضي الله عنه ورته را ورسيد، دواړه يې ښکل کړې او کور ته دننه شو، اسماء رضي الله عنها د سورلی مهار ونيولو، چې سامان ترې را کښته کړي او کوچنۍ عائشې رضي الله عنها چغې کړې بابا بابا ته خبر يې؟

ابوبکر رضي الله عنه: له کوم شي لور جانې؟

عائشه رضي الله عنها هغه ستا ملگری يادوم! هغه آمين (يعنې امانتدار او رينستونی) يادوم.

ابوبکر رضي الله عنه هو هو لورې زه خبر يم: ښه نو ته چا خبر کړې؟

ابوبکر رضي الله عنه: هغه ابوجهل لعنتي خبر کړی يم.

دې وخت کې يې کورودانه (ميرمن) ورته راغله ستري مه شي يې ورسره وکړه او سمدستي د والدينو طرف ته ورغی پلار يې ناييناؤ د دواړو سره يې ستري مه شي وکړه او اسماء رضي الله عنها ته يې اواز وکړ، لورې ماته پاکې جامې او اوبه ژر تيارې کړه چې ولامبم يو چيرې روان يم بيره (تلوار) مې دی.

اسماء رضي الله عنها: ښه پلاره دا دی اوس يې راوړم لږ صبر وکړه، بي بي أم رومان رضي الله عنها ورته وويل: ولې خیر خودی؟ اوس راغلي لږمه شه، څه وخوره ولاړ به شي.

ابوبکر رضي الله عنه: نه نه زه خوراک نه کوم بيره (تلوار) مې دی کومه خبره نه شته هغه د بني هاشم اولاد ته ورځم چې آمين (محمد صلی الله عليه وسلم) وگورم انديښنه مې ده، دې وخت کې اسماء رضي الله عنها اوبه او جامې راوړلې غسل يې وکړ او د کوره په تيزی سره راوتلو او د رسول الله صلی الله عليه وسلم کور ته ورغی، يو خوا ته ودریدی اواز يې وکړ، ای د بنو هاشم خاندانه محمد صلی الله عليه وسلم کور کې شته؟

رسول الله صلی الله عليه وسلم، چې ډير خپه او پريشانه کور کې ناست ؤ ځکه د خپل کور فقط يو څو تنونه، ماسوا چايي دعوت نه ؤ منلی، نو د ابوبکر رضي الله عنه اواز باندي يې مخ لکه د گلابو وغوړيد، خپل غلام زيد رضي الله عنه ته يې وويل: ماته د عتيق يعنې ابوبکر رضي الله عنه اواز ښکاري ورشه که ابوبکر رضي الله عنه وي دننه يې راوله.

زيد رضي الله عنه چې کله ابوبکر رضي الله عنه را دننه کړ او رسول الله صلی الله عليه وسلم د هغه نوراني مخ يې مسکی وليدی خوشحالي يې نوره هم زیاته شوه ستري مه شي يې ورسره وکړه او ابوبکر رضي الله عنه مخامخ ورته کښيناست او ورته ويې وويل: تر ټولو اول راته ستا د بعثت خبره وکړه چې ډيره مې ورته تلو سه ده.

ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سیرت مبارک (۶) برخه.

د رسالت اولني قبلوونکي اوه کسان:

- ① ابوبکر رضي الله عنه
- ② عمار رضي الله عنه
- ③ مور يې سمیة رضي الله عنها
- ④ پلار يې یاسر رضي الله عنه
- ⑤ صهیب رضي الله عنه
- ⑥ بلال رضي الله عنه
- ⑦ او مقداد رضي الله عنه

ابوبکر رضي الله عنه فرمايي: زما قوم زه لږ له تکليفونو څخه منع کولم او رسول الله صلی الله عليه وسلم، خپل تره ابو طالب ترینه دفاع کوله، خو د دغه نورو مدافعين او خپلوان نه وه، نو ځکه يې ډیر زیات تکليفونه گالل کله چې بلال رضي الله عنه مسلمان شو، نو بلال رضي الله عنه د سرسخته کافر مشر امیة ابن خلف غلام ؤ هغه به ترې جامې وکښلې او برنډه (لڅ) به په شا په سرو شگو کې واچولو او غټې غټې تیرې (ډبرې) به يې ورباندې کینسو دلې، لاسونه به يې شاته ورتلې وو او ماشومانو ته به يې ویل، له پاسه ورباندې گرځئ او ورته ویل به يې، چې وایه خدایان مې لات، منات، او عزي دي، خو بلال رضي الله عنه به اَحَدُ اَحَدُ چغې وهلې بیا به يې هلکانو ته وویل: چې غاړه کې پرې ورته واچوئ او د مکې لارو کې يې راوگرځوئ، تر هغه چې له توحیده انکاری شي او همداسې به ورسره کیدل، خو بلال رضي الله عنه به اَحَدُ اَحَدُ چغې وهلې،

آخیر رسول الله ﷺ ابوبکر رضي الله عنه ته وویل: چې بلال رضي الله عنه ډیر په تکلیف کې دی له دې مشرکینو خلاصول غواړي.

نو ابوبکر رضي الله عنه پوه شو چې د رسول الله ﷺ مطلب د هغه ازادول دي، نو کور ته ولاړ او کور کې يې یو رطل چې د کیلو نه لږ کم دی سره زرا واخستل او امیة ابن خلف ته ورغی او ورته يې وویل: ته دا مسکین ولې په غذا بوي؟ زه يې بدل کې که هر شی غواړي در کوم:

زما سره یو تور غلام دی چې د بلال رضي الله عنه نه تکره او صحتمند دی او هغه هم ستا په دین دی هغه به در کوم که اشرفی غواړي، اشرفی به در کوم هغوی ومنله.

یو روایت کې دي، چې غلام يې ورکړ، بل روایت دی، چې اشرفی يې ورکړې، بل روایت دی، چې دواړه يې ورکړل او بلال رضي الله عنه يې ازاد کړ.

کله چې هغه کافر نه بلال رضي الله عنه ازاد شو؛ نو ابوبکر رضي الله عنه ته يې وویل: زما دې په لات، منات او عزي قسم وي که تا زما نه بلال رضي الله عنه د یوې قجورې دانه باندې غوښتی وای ما به در کړې وای، نو ابوبکر رضي الله عنه ورته وویل، زما دې په خپل رب ﷻ باندې قسم وي: که تا زما ټوله شتمنی باندې را کولای هم ما به درنه آخستی، تا ته د ده قیمت څه معلوم دی؟

*** د ابوبکر صدیق رضي الله عنه مبارک سيرت ***

ابوبکر رضي الله عنه چې کله بلال رضي الله عنه ازاد کړي؛ نو بلال رضي الله عنه بيا له رسول الله ﷺ څخه نه جدا کيده، چې څومره غزاگانې شوي دي بلال رضي الله عنه ټولو کې د يو بهادر سپاهي په شان خپله توره چلوله؛ خود خوند وخت د بدر غزا وه، چې امية ابن خلف زخمي پروت ؤ او بلال رضي الله عنه يې په سينه ناست ؤ او ورته ويل به يې:

«تا چې ماته ويل: خدای ﷻ ته دې ووايه چې تارا څخه خلاص کړي اوس دې ته هغه لات او منات را وغواړه چې تا بچ کړي.»

رسول الله ﷺ فرمايې: چې دنيا کې څلور سيدان دي،

• اول زه د عربو،

• دوهم بلال رضي الله عنه د حبشو،

• دريم صهيب رومي رضي الله عنه د روم د خلکو،

• څلورم سلمان فارسي رضي الله عنه د فارسيانو.

کله چې د مسلمانانو تعداد ۳۸ يا ۳۹ ته ورسيد، نو رسول الله ﷺ خپل کور کې اول وار په جماعت لمونځ وکړ، چې بلال رضي الله عنه هم ورسره ؤ، نو بلال رضي الله عنه د رسول الله ﷺ اولنی مؤذن هم دی، پاک خدای ﷻ ډير ښکلې زړه، رانښکونکی او ازور کړی ؤ او بلال رضي الله عنه کله هم تهجد نه قضاء کول، چې کله به مسجد ته را روان ؤ رسول الله ﷺ به يې د پښو اواز پيژندو، کله چې رسول الله ﷺ معراج ته ولاړ، نو هلته يې هم د جنتونو دروازه کې د بلال رضي الله عنه د پښو اواز واوريد، کله چې له معراج څخه بيرته را وگرځيده، نو بلال رضي الله عنه نه يې پوښتنه وکړه چې ته ماته ووايه چې ته کوم داسې غوره کار کوي چې ما ستا د پښو اواز د جنت دروازه کې وا وريد؟ بلال رضي الله عنه ورته وويل: نور نه پوهيږم؛ خو چې کله هم اودس مات کړم بيا نوی اودس کوم، بې اودسه نه گرځم او بيا له اوداسه وروسته خامخا دوه رکعت ته تحية الوضوء لمونځ کوم، نو رسول الله ﷺ ورته وويل: بس همدا سبب دی چې ته د دومره لوړې درجې خاوند شوی يې.

بلال رضي الله عنه د عمر رضي الله عنه د خلافت تر وخته مکه کې ؤ بيا عمر رضي الله عنه ورته اجازه ورکړه، شام ته ولاړ او هلته يې ډير فتوحات نصيب شول، هم هلته شهيد شو او هم هلته دفن شوی دی.

را تلونکې برخه کې د ابوبکر رضي الله عنه د پلار ابو قحافه رضي الله عنه مسلمان کيدل او د ابوبکر رضي الله عنه نور فضائل را سره اوسئ



د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۷) برخه.

د ابوبکر رضي الله عنه بهتري او لوړې درجې دا دي، چې تر ټولو لومړی مسلمانيدل، تر ټولو به رسول الله ﷺ په امتيانو کې اول جنت ته ننوځي.

رسول الله ﷺ فرمايي: تر ټولو لومړی به زما په امتيانو کې ابوبکر رضي الله عنه جنت ته ننوځي.

او د عشره مبشره يعنې هغه لس تنه صحابه چې د جنت خوشخبري ورکول شوي ده هغوی کې يې لومړی نوم ذکر شوی دی.

ابوبکر رضي الله عنه په رسول الله ﷺ د و مره مئین ؤ چې د هيچا پرواه يې نه کوله، يوه ورځ يې والد ابوقحافه چې لا مسلمان شوی نه ؤ د رسول الله ﷺ په باره کې لږ نامناسب الفاظ استعمال کړل، چې داسې دیکه يې ورکړه، چې وغورځيد، بيا يې رسول الله ﷺ ته دا خبره ذکر کړه چې رسول الله ﷺ ور باندې خفه شو، چې ولې دې داسې کار کړی دی؟ د ابوبکر رضي الله عنه مشر زوی عبدالرحمن رضي الله عنه فرمايي، چې ما خپل پلار ابوبکر رضي الله عنه ته وويل، چې زه لا مسلمان شوی نه وم او د مکې مشرکينو سره د رسول الله ﷺ مقابلې ته راغلی وم، چې ته د بدر غزا کې زما تورې ته برابر شوی وي؛ خود پلاروالي احترام مې وکړ، ومې نه وهلې نو؛ زما والد ابوبکر رضي الله عنه راته وويل: زما دې په رب ﷻ قسم وي که ته ماته په نظر راغلی وای چې د کافرانو له لورې جنگيږې ما به له تانه سر پرې کړی وای زه د اسلام په باره کې د هيچا پرواه نه کوم.

• عمر رضي الله عنه فرمايي: چې يوازې ابوبکر رضي الله عنه زما د ټول خاندان نه غوره دی.

• عمر ابن العاص رضي الله عنه فرمايي: چې ما د رسول الله صلی الله عليه وسلم څخه پوښتنه وکړه، څوک ډير در باندې گران دی؟

نو رسول الله ﷺ وويل: عائشه رضي الله عنها! ما وويل: نه نارينه يادوم! نور اته ويې فرمايل: د هغې پلار ابوبکر رضي الله عنه.

ابوهريره رضي الله عنه فرمايي: چې رسول الله ﷺ د صحابه کرامو څخه پوښتنه وکړه: چې چا نن روژه نيولې ده؟ ابوبکر رضي الله عنه وويل: ما! بيا يې وفرمايل: چې چا نن جنازه کړې ده؟ ابوبکر رضي الله عنه وويل: ما! بيا يې وفرمائيل: چې چا نن مسکين ته خوراک ورکړی دی؟ ابوبکر رضي الله عنه وويل: ما! بيا يې وويل: چې چا نن د مريض پوښتنه کړې ده؟ ابوبکر رضي الله عنه وويل: چې ما! نو رسول الله ﷺ وفرمايل: چې چا ته دغه خوبيانې جمع شي هغه جنتي دی!

• عمر رضي الله عنه فرمايي: ما د ابوبکر رضي الله عنه د خلافت په وخت کې وغوښتل چې د شپې د خلکو تکاليف معلوم کړم بيا خليفه پرې خبر کړم؛ نو د شپې راووتلم يوه نابينا بوډی زنانه وه د هغې کوم خپلوان نه وه؛ نو گاونډيانو به يې خدمت کولو، نو زه د هغې کور ته ورغلم گورم چې هر کار په بهترينه طريقه شوی دی او هغې ته خواره هم پاخه شوي وو او ورکول شوي وو، نو بله شپه لږ وختي

*** د ابوبکر صدیق رضي الله عنه مبارک سيرت ***

ورکول او زيات امانتدار ؤ او همدغه شپه ټولو مشرکينو ټول تکړه ځوانان را غوند کړل د پروگرام مطابق يې وسله ورکړله او د رسول الله ﷺ کور يې محاصره کړ، کله چې رسول الله ﷺ له کوره راووت دعاء يې وکړه او ټولو ورته کتل سترگو يې کار نه کولو او رسول الله ﷺ ابوبکر رضي الله عنه سره يو ځای او د غار شور طرف ته ولاړل او هلته غار کې کښينا ستل، کله چې صبا شو او رڼا خپره شوه نو ورته معلومه شوه چې په بستره علي رضي الله عنه ويده ؤ او رسول الله ﷺ هجرت کړې، نو هغوي ټول ورپسې په آسونو او اوبنانو ووتل ټولې لارې يې ولټولې؛ خو هيچا ته يې درک ونه لگيد تر هغې چې د غار شور په طرف هم ولاړل هلته کوټرو هگۍ و اچولې او په هماغه ځای کښينا ستلې او غښې د غار په خوله جالونه جوړ کړل تر څو مشرکينو ته معلومه شي چې دننه څوک نشته که څوک وای نو د غښې جالونه او کوټرې هگۍ به خرابې شوې وای، کله چې مشرکين په دغه ځای تيريدل او خبرې يې ابوبکر رضي الله عنه واوريدلې نو ابوبکر رضي الله عنه وويل:

يار رسول الله ﷺ که دوى خپلو پښو ته وگوري نو مونږ ورته ښکارو، نو رسول الله ﷺ ورته وويل: مه غمجن کيږه مونږ دواړو سره الله جل جلاله دى يعنې الله جل جلاله زمونږ ساتنه کوي، يا ابوبکره رضي الله عنه ته د هغه دوه کسانو په هکله څه فکر کوې چې دريم ورسره الله جل جلاله دى {لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا} مشرکينو ونه ليدل درې ورځې هلته غار کې پاتې شول تر هغې چې مشرکين ټول نا اميده بيرته مکې مکرمې ته ستانه شول، درې ورځې به ورته د شپې عبد الله بن ابي بکر رضي الله عنه او د ابوبکر رضي الله عنه غلام خوراک وروړلو، بيا دوى له غار شور ووتل او مدينې منورې ته روان شول،

لاره کې د أم معبد رضي الله عنه د وچې ميريې شيدې رالوشل څنکه وشول؟*



د ابوبکر صدیق بن ابو قحافه رضي الله عنه د سيرت مبارک (۹) برخه.

موضوع د ابوبکر رضي الله عنه مار چيچل، د أم معبد الخزاعية وچې، زړې او مريضې ميريې شيدې کول، حافظ ابوبکر البزار رضي الله عنه مسلسل حديث د جابر ابن عبد الله رضي الله عنه څخه روايت کړې دى: کله چې ابوبکر رضي الله عنه او رسول الله ﷺ غار شور ته ورسيدل نو هلته درې ورځې وو، يو وخت رسول الله ﷺ ته خوب ورغى هغه ويده شو د ابوبکر رضي الله عنه غيږ کې يې سر مبارک کېښود ابوبکر رضي الله عنه سره چې اضافه جامې يا ځادر ؤ هغه يې وشکولې (تکړې تکړې کړلې) او د غار سورې يې ورباندې بند کړل، يو سوري پاته شو هغې ته يې د پښې پونده کېښودله د دې له پاره که کوم مار يا لرم وي چې رسول الله ﷺ ته تکليف ونه رسوي، خو هغه ځای کې مار ؤ کوم ځای کې

* وکان رسول الله صلى الله عليه وسلم قد سار مع ابي بکر رضي الله عنه والذي كان ينتظر بفارغ الصبر مرافقه لرسول الله حيث إنه كان استأذن رسول الله صلى الله عليه وسلم قبل ذلك بالهجرة فقال له عليه السلام لا تعجل لعل الله أن يجعل لك صاحباً.

وكانت الصحبة مع رسول الله صلى الله عليه وسلم، سارا حتى وصلا إلى غار ثور فد خلاه، وجاءت العنكبوت فنسبت على بابه، وجاءت حمامة فباضت ورقدت فلما وصل رجال قریش إلى الغار قال أبو بكر: يا رسول الله لو أن أحدهم ينظر إلى قدميه لأبصرنا، فقال النبي صلى الله عليه وسلم يا ابا بكر ما ظنك باثنين الله ثالثهما. معناه أن الله تعالى هو الذي يحفظنا وينصرنا، وليس معناه أن الله تعالى موجود معهما في الغار وكذلك قوله تعالى إخباراً عن نبيه صلى الله عليه وسلم أنه قال: {لا تحزن إن الله معنا} ليس معناه أن الله تعالى بذاته معهما في الغار بل المعية هنا هي معية النصرة أي الله تعالى هو الذي ينصرنا ويحمينا لأن الله تعالى لا يوصف بأنه يعزل مكاناً فهو الموجود بلا مكان وهو المنزه عن كل صفات الخلق.

لقد حمى الله تعالى نبيه ومن معه،

رواه مسلمٌ والبخاريُّ باب هجرة النبي ﷺ

چې ابوبکر رضي الله عنه پونده ايښې وه؛ نو ابوبکر رضي الله عنه يې وچيچلو، خو ابوبکر رضي الله عنه درونه برداشت کړل هغه نه غوښتل چې رسول الله ﷺ له خواړه خوبه راويښ شي خو بې اختياره يې له زيات درده او ښکې در رسول الله ﷺ په مخ مبارک تويي شوې چې رسول الله ﷺ راويښ شو او پوښتنه يې وکړه چې ولې او څه پيښه وشوه؟ ابوبکر رضي الله عنه ورته وويل: مار وچيچلم! نو رسول الله ﷺ ور باندې خپلې لارې يا لعاب مبارک ومښل او درد يې ختم شو، بيا يې مارت ته وويل: ايا تاته شرم نه درتلو، چې زما ملگری دی وچيچو؟ نو مارت ته وويل: يا رسول الله ﷺ ماله چا اوريدلي وه چې اخيري نبی ﷺ به دلته پناه راوړي نوزه دلته په طمع وم چې ستا ديدن وکړم، خود ابوبکر رضي الله عنه پښې زما څخه منع کړې وې، بل روايت کې راغلي: چې دغه ماريو شيطان ؤ چې ابليس ورته ويلي وه چې ولاړ شه رسول الله ﷺ وچيچه خو کامياب نه شوييا فرمايې: چې کله رسول الله ﷺ او ابوبکر رضي الله عنه له غار شور څخه وتل نو عبداللہ بن اريقث اليشي يې په مزدورۍ نيولی ؤ هغه ته لار معلومه وه چې لار ورته وښايي او د ابوبکر رضي الله عنه غلام عامر بن فهيره هم ورسره ؤ، لاره زياته اوږده وه پوره اته ورځې مزل ؤ نو اوله ورځ ماښام يوه دښته کې خيمې ولاړې وې هلته ورغلل خيمه کې د أم معبد په نوم يوه زړه ښځه وه ورته يې وويل: ميلمنوزه يوه ښځه يم نارينه را سره نشته که تاسو شپه کول غواړئ د هغه کلي مشر ته ورشئ هغه به موبه عزت وکړي، خو رسول الله ﷺ ورته جواب ور نه کړ او ورته يې وويل: که تا سره د حلالولو له پاره څه شی وي يا شيدي وغيره د خرڅولو له پاره وي مونږ يې در څخه اخلو، خو هغې وويل، اوس خو څه نشته چې در يې کړم.

لږ وخت وروسته يو ځوان د خيمې په طرف راغی هغه د دغې ښځې أم معبد زوی ؤ هغې خپل زوی ته يوه ميړه او چاره ورکړه چې دا ميړه بوځه (وروله) چې هغه ميلمانه يې حلاله کړي هغه ځوان ميړه راوستله چې دا تاسو حلاله کړئ نو رسول الله ﷺ ورته وويل: ته چاره بيرته يوسه او يو لوبښی راوړه چې دغه ميړه پکې ولوشم هغه په تعجب سره وويل: دا ميړه زړه، مريضه او وچه ده شيدي نه کوي، رسول الله ﷺ ورته وويل: ته ولاړ شه لوبښی راوړه هغه بيرته ولاړی مور ته يې قصه وکړه هغې هم تعجب وکړ، چې دا څرنکه خلک دي له وچې ميړې د شيديو طمع کوي خو هغه ځوان لوبښی راوړ، بيا رسول الله ﷺ بسم الله الرحمن الرحيم وويل: د ميړې غولانځه باندې يې لاسونه مبارک ووهل د ميړې غولانځه کې شيدي پيدا شوې رسول الله ﷺ هغه لوبښي کې شيدي را ولوشلې هغه ځوان دوی ته کتل چې دا څه رقم برکتی انسان دی وچه ميړه کې يې شيدي پيدا کړې لوبښی چې ډک شو رسول الله ﷺ هغه ځوان ته وويل: دا يوسه چې مور دې وڅښي او ته بل لوبښی راوړه هغه ولاړی مور ته يې شيدي ور کړې، هغه هم حيرانه شوه بل لوبښی يې ورکړ، بيا رسول الله ﷺ همدا سې لوبښي را غوښتل تر هغه چې هغه مور او زوی په شيديو ماړه شول. بيا دوی څلورو کسانو هم وڅښلې تر هغه چې دوی هم ماړه شول بيا يې هغې ښځې ته دعا وکړه سهار ترې بيا را روان شول.

د دې ښځې نور معلومات دا دي چې الله جل جلاله يې مال کې برکت واچولو مالداري يې زياته شوه تر هغه چې يوه برخه يې مدينې منورې ته د خرڅلاؤ له پاره راوستله، نو ابوبکر رضي الله عنه بازار کې روان ؤ چې هغه ځوان يې وليد، مور ته يې رغ وکړ: چې مورې هغه سپړی خو دغه دی چې زمونږ خيمو

د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۲) برخه.

کله چې رسول الله ﷺ مريض شو د صفر د مياشتې اخيره وه دغه وخت کې رسول الله ﷺ اسامة ابن زيد رضي الله عنه د نورو صحابه کرامو سره فلسطين ته د ليرلو امر وکړ، چې روميانو سره غزا وکړي، خو صحابه کرام په دې وجه زړه نازړه کيدل ځکه چې رسول الله ﷺ به يوه ورځ کې څو ځله له دردونو بې هوشه کيده، يوه ورځ رسول الله ﷺ خطبه وويله هغه خطبه کې وفرمايل: چې الله جل جلاله و خپل بنده ته اختيار وړکړي چې دنيا خونبوي که اخرت ته سفر کول، نو ابوبکر رضي الله عنه په ژړا شوزيات يې وژړل، نو ابو سعید الخدری رضي الله عنه فرمايې: مونږ د ابوبکر رضي الله عنه په ژړا تعجب کې شولو چې خطبه کې يو د خير سړی ذکر شوی نو ابوبکر رضي الله عنه ولې ژاړي؟

ليکن ابوبکر رضي الله عنه زموږ څخه زيات عالم و هغه پوهيده، چې هغه بنده پخپله رسول الله ﷺ و، بيا رسول الله ﷺ وفرمايل: ابوبکر رضي الله عنه يواځينی شخص دی چې هم ځان او هم مال زما څخه قربان کړی دی.

که چيرې ماته د خليل يا دوست نيولو غير له الله جل جلاله، اجازه وای ما به ابوبکر رضي الله عنه په دوستۍ نيولی وای ليکن مسلمانان وروڼه دي.

بيا يې امر وکړ، چې مسجد طرف ته چې د هر صحابي رضي الله عنه دروازه راوتلې وي هغه دې بنده کړل شي فقط د ابوبکر رضي الله عنه د کور دروازه دې پرينودل شي.

أم المؤمنین عايشه رضي الله عنها فرمايې: کله چې ربيع الاول مياشت کې د رسول الله ﷺ حالت زيات خراب شو نو ماته يې وويل: چې پلار دې ابوبکر رضي الله عنه او ورور دې را وغواړه، چې يو ليک ورته ليکم ځکه چې بيا به هر څوک وايي چې زه د امامت زيات حقدار يم، بيا يې نور هم حالت خراب شو بيا يې وفرمايل: ابوبکر رضي الله عنه را وغواړه!

چې خلکو ته لمونځ وړکړي نو ما ورته وويل: هغه له زړه کمزوره دی ستا په ځای د دريدلو طاقت نه لري، عمر ابن الخطاب رضي الله عنه را وغواړه د هغه زړه قوي دی، خو رسول الله ﷺ بيا بيا راته وويل: چې ابوبکر رضي الله عنه را وغواړه، بيا چې بلال اذان وکړ؛ نو رسول الله ﷺ وفرمايل: ابوبکر رضي الله عنه ته وواياست چې لمونځ وکړي، خلکو بيا ورته وويل: د هغه زړه کمزوره دی طاقت به ونه لري اخير کې رسول الله ﷺ وويل: تاسو د يوسف عليه السلام د وروڼو په شان ياست ابوبکر رضي الله عنه دې لمونځ وکړي، نو ابوبکر رضي الله عنه لمونځ ته وړاندې شو دغه وخت کې د رسول الله ﷺ وجود مبارک لږ په آرام شو، علي رضي الله عنه او عباس رضي الله عنه ته يې وويل: ما مسجد ته ورسوی هغوی دواړه ترينه يو طرف او بل طرف ته شول د رسول الله ﷺ لاسونه مبارک يې په اوږو واچول پنبې مبارکې يې له درده ځان پسې را کارلې، کله چې مسجد ته داخل شو نو ابوبکر رضي الله عنه پوه شو هغه د وروسته کيدلو کوشش وکړ؛ خو رسول الله ﷺ ورته اشاره وکړه چې مه وروسته کيږه بيا رسول الله ﷺ د ابوبکر رضي الله عنه ښي خواته کښيناست او لمونځ يې پوره کړو.

کله چې د ربيع الاول يوولس ورځې پوره شوې؛ نو د سهار لمونځ ته ووت صحابه کرام زيات خوشحاله شول له لمونځ وروسته بيرته د عايشې رضي الله عنها کور ته راغی او د هغې په غيږ کې

حافظان شهيدان شول، نو ځکه عمر ابن الخطاب رضي الله عنه، ابوبکر رضي الله عنه ته وويل: مونږ بايد قرآن کریم را جمع کړو او ترتيب يې کړو کنه نو د غسې به صحابه کرام شهيدان کيږي او بيا به د قرآن کریم په ترتيب کې زيات مشکل شي.

ابوبکر رضي الله عنه فرمايې: ماته عمر رضي الله عنه دغه خبرې کولې او ما ورته وويل: چې کوم کار رسول الله ﷺ نه دی کړی زه يې څنگه وکړم؟ خو عمر رضي الله عنه ټينگار کولو تر هغه چې الله جل جلاله زما سينه فراخه کړه او زيد بن حارثة رضي الله عنه ته مې وظيفه ورکړه او هغه دا کار شروع کړ.

زيد بن حارثة رضي الله عنه به حافظان را غوندول د هغوی تلاوت به يې اوريدلو بيا به يې ليکلو تر هغه چې وليکل شو، بيا د عمر رضي الله عنه په وخت کې نور هم ترتيب شو او دغه د خير کار سرته ورسيد.



د ابوبکر صدیق رضي الله عنه د سيرت مبارک (۱۶) برخه

حروب الردة يا د مرتدينو په ضد جهاد.

د (مسيلمه الكذاب لعنة الله عليه) د نبوت دعوه او په يمامه علاقه کې د هغه وژل.

د ارتداد موضوع.

کله چې رسول الله ﷺ وفات شو نو يو د منافقانو، مرتدينو او کافرانو شورشونه شروع شول.

بعضي خلک چې مسلمانان شوي وه، خو لايې ايمانونه مضبوط شوي نه وه د وفات د خبر په اوريدلو بيرته له اسلامه وگرځيدل بعضو له اسلامه انکار نه کاوه خو زکات يې نه منلو نو تر ټولو اول ابوبکر رضي الله عنه اعلان وکړ، چې د مرتدينو وژل زما اولنی فرض دی او دوه واري يې د بني عبس بني مرة ذيبان او نورو په ضد جنگونه وکړل خو، شورشونه دومره زيات وه چې بنسټ هم د نبوت دعوي وکړي او نارينه و هم،

منافقينو هر ځای لکه او سني نشراتي شبکو به په زور تبليغات کول اخير کې ټولو صحابه کرامو له ابوبکر رضي الله عنه وغوښتل چې ته به نور له مدينې نه بهر نه ځي ځکه چې مدينه منوره د اسلام مرکز دی که دا زمونږ له لاسه ووتله نو اسلام ته به سخته ضربه ورسپړي، اخير ابوبکر رضي الله عنه

•• وهذا يعني أن الردة لا يعدو كونها مجرد حركة سياسية تعتمد على العصبية القبلية، مما يمثل عودة إلى نظام القبيلة وإلى استرجاع ملك أو سلطان فقده البعض، وقد اتخذت هذه الحركة قناعاً زائفاً من الدين لتستغل عن سلطة المدينة المنورة، فكان لأيد من الضد المصلح العنيف بينها وبين الإسلام، وعلى هذا الأساس كانت حروب الردة دعوة صريحة للجهاد في سبيل الله، وقد حمل أبو بكر لواء الجهاد ضد القبائل الانفصالية ومُدعي النبوة، فجهز الأوية العسكرية وسلم قيادتها إلى عدد من القادة المسلمين أمثال خالد بن الوليد وعمرو بن العاص وعكرمة بن أبي جهل، وسيرهم إلى معاقل تلك القبائل حيث قاتلهم بظراوة شديدة وقضوا على حركاتهم، فعاد أغلب زعمائهم ومشايخهم إلى الدخول في الإسلام، وقتل بعضهم الآخر في أرض المعركة وبانتهاء حروب الردة، توحدت كامل شبه الجزيرة العربية تحت راية الإسلام، وأصبح بإمكان المسلمين أن يركزوا على التوسع خارجاً في الشام والعراق على حساب الروم البيزنطيين والفرس الساسانيين، كذلك، كان من نتيجة هذه الحروب أن أمر أبي بكر الصديق بجمع القرآن لأول مرة وفق عامة الروايات عند أهل السنة والجماعة، وذلك بعد أن استشار عمر بن الخطاب، وأن الذي قام بهذا الجمع زيد بن ثابت، أما سبب قرار جمع القرآن بين دفتي كتاب فكان كثرة من فُشل من الصحابة من حفظه القرآن في المعارك التي دارت مع القبائل المرتدة وفي هذا المجال وهكذا، أخذ زيد يتتبع القرآن من العصب واللخاف وصدور الرجال فجمع القرآن كله في مصحف، فكانت هذه الصحف عند أبي بكر الصديق حتى توفي ثم عند عمر حتى مات ثم عند حفصة بنت عمر، حروب الردة هي سلسلة من الحملات العسكرية التي شنتها المسلمون على القبائل العربية التي ارتدت عن الإسلام بعد وفاة الرسول محمد، خلال الفترة الممتدة بين سنتي 11هـ و12هـ، الموافقة لسنتي 632م و633م، [1] وقد ارتد العرب في كل قبيلة، باستثناء أهالي مكة والمدينة المنورة والطائف والقبائل التي جاورتها، وقد وصفت هذه الحركات من الناحية السياسية بأنها حركات انفصالية عن دولة المدينة المنورة التي أسسها الرسول محمد وعن فريش التميمي تسلمت زعامة هذه الدولة ببطبيعة أبي بكر الصديق بخلافة المسلمين وهي عودة حقيقية إلى النظام القبلي الذي كان سائداً في الجاهلية، وقد اتسمت من ناحية بالانكشاف عن الإسلام، من ناحية بالانكشاف عن الإسلام، والتخلص من الزكاة التي اعتبرها هذه القبائل اتاوة يجب إلغاؤها، في حين اتسمت من ناحية ثانية بالارتداد كلياً عن الإسلام كنظام سياسي، وليس إلى الوثنية التي ولت إلى غير رجعة، والانتفاخ حول عدد من مدعي النبوة بدافع من العصبية القبلية ومناصرة فريش حول زعامة العرب، فتوح الشام جلد ٢٢٠ باب حروب الردة

*** د ابوبکر صدیق رضي الله عنه مبارک سيرت ***

کومک کوئ زه مسيلمۃ الکذاب ته د اسلام دعوت ور کوم که هغه مسلمان شو خو بڼه ده او که انکار يې وکړ بيا ورته د مقابلې دعوت ور کوم که زه الله ﷻ ور باندي کامياب کړم نو تاسو بيا د دوئ په لښکر يرغل وکړئ نو د الله ﷻ په فضل به شکست و خوري.

نو کله چې دواړه لښکرې سره مخامخ شوې نو خالد بن وليد رضي الله عنه مسيلمۃ الکذاب ته اواز وکړ، چې مسلمان شه او ملگرو ته دې هم ووايه چې مسلمانان شي ته نه نبي يې او نه رسول او ته په دې بڼه پوهيږي چې درواغجن يې نوله دې درواغجنې دعوي لاس په سر شه، هغه انکار وکړ او ويې ويل: زه نبي يم بيا خالد بن وليد رضي الله عنه د مسيلمۃ الکذاب لښکر ته دعوت ور کړ هغوي هم انکار وکړ، نو خالد بن وليد رضي الله عنه مسيلمۃ الکذاب ته وويل: نور اڅه اول ما او تا زور و ازمايؤ نو مسيلمۃ الکذاب په ډير مغرورانه انداز ورته وويل: راشه چې مور در باندي بوره او بڼه دې کونه کړم او بچي در باندي وژروم.

نو خالد بن وليد رضي الله عنه آس ور وځغلولو دواړو يوه ورځ پوره مقابلې وکړه اخير د الله ﷻ توري ته برابر شو خالد بن وليد رضي الله عنه سخت ووهلو، خود (وحشى) زړه طاقت ونه کړ هغه هم ورغی او اخير کې يې ووژلو او دې سخته معرکه کې نورو مجاهدينو د مرتدينو په لښکر يرغل وکړ داسې به مړه کيدل لکه تاروگان چې لاس دې نه وي ور وړی او له حرکتېه وغورځيږي تر هغې چې د مجاهدينو آسونو د ډيرو مړو په وجه نه شو کولای چې مخيې ته ولاړ شي او باقي مرتدين زيات گرفتار او نور په تينبته کامياب شول او مجاهدينو ته به يې شماره غنيمتونه په لاس ورغلل.

نو د يمامه جنگ او د مسيلمۃ الکذاب په وژلو اکثره هغه نورې بڼې او نارينه چې د نبوت دعوه يې کړې وه ورک شول او الله ﷻ يو ځل بيا د اسلام بيرغ اوچت کړ:

په رتلونکې نشريه کې د عمر فاروق رضي الله عنه سيرت له ياده مه باسئ.



**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**